

Media: DOCUMENTO

Page: 49,62

Published at: 14-08-2021

Author:

Surface: 1071.44
cm²

Circulation: 12000

Subjects:

Η Γη εκπέμπει SOS

Επτά βιβλία με θέμα
την κλιματική κρίση,
ένα φαινόμενο
που ζητάει πολιτική
λύση σε παγκόσμιο
επίπεδο

σελ. 14

Ο πλανήτης Γη βράζει

Μια επιλογή βιβλίων με θέμα την κλιματική κρίση και τις συνέπειές της

Κείμενο

Εμυ Ντούρου

● Εν συντομία

Επτά βιβλία για τον τρόπο που ο σύγχρονος πολιτισμός έχει συμβάλει στην κλιματική κρίση και τι σημαίνει αυτό για το παρελθόν και το μέλλον μας.

● Γιατί ενδιαφέρει

Το πρόβλημα είναι βαθιά πολιτικό.

Πολύς λόγος γίνεται αυτές τις μέρες σχετικά με την κλιματική κρίση. Συχνά ωστόσο, παρότι κανείς μας πλέον δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι δεν γνωρίζει, το φαινόμενο αντιμετωπίζεται σαν κάτι που ήρθε από το πουθενά. Η Εύβοια θα ζει για πολύ καιρό τον αντίκτυπο της μεγάλης καταστροφής – το ίδιο και η Βαρυμπόμπη, η Ηλεία, η Μεσσηνία, η Ρόδος. Το πρόβλημα ωστόσο δεν είναι μόνο δικό μας, είναι όλων μας. Μια πρόχειρη ματιά στον χάρτη των πυρκαγιών της NASA αποδεικνύει ότι ο πλανήτης φλέγεται. Και το τελευταίο που μπορούν να κάνουν οι κυβερνήσεις παγκοσμίως είναι να περιμένουν να περά-

σει το φαινόμενο βασιζόμενες στον πυρροβεστικό εξοπλισμό άλλων εποχών ή μειώνοντας τα κονδύλια από τον ήδη υπάρχοντα προϋπολογισμό. Οι επιστήμονες προειδοποιούν εδώ και δεκαετίες ότι σύντομα φτάνουμε στον δρόμο χωρίς επιστροφή. Το πρόβλημα δεν είναι προσωπικό, δεν είναι τοπικό, είναι βαθιά και παγκόσμια πολιτικό. Αυτές τις τόσο δύσκολες μέρες, στις οποίες η φωτιά αφήνει πίσω της καμένες ζωές, γη και περιουσίες, προτείνουμε επτά βιβλία που αφορούν την κλιματική κρίση.

Πάνω από τρεις δεκαετίες πλέον κρατούν οι επίσημες συναντήσεις των επιστημόνων και των κυβερνήσεων στις οποίες θέμα συζήτησης είναι η ανάγκη μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου με στόχο την αποτροπή της κλιματικής κατάρρευσης, αλλά οι διαρκείς εκκλήσεις στο συναίσθημα «για το καλό των επερχόμενων γενεών» δεν φαίνεται να έχουν αποδώσει. Η Ναόμι Κλάιν στο «**Στις φλόγες – Το καυτό θέμα της κλιματικής αλλαγής**» (Εκδόσεις Κλειδάριθμος, μετάφραση Μιχάλης Μακρόπουλος) περιλαμβάνει εκτενείς εκθέσεις, άρθρα άποψης, δημόσιες ομιλίες και αναλύει αυτό

που σήμερα αποκαλείται «Πράσινο Ντιν Ντιν», δηλαδή τη ριζική αλλαγή των οικονομικών συστημάτων σε κατεύθυνση που θα επηρεάσει την αντιμετώπιση της κλιματικής κατάρρευσης ταυτόχρονα με την εξομάλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων μέσω της αναδιανομής του πλούτου.

Κάθε χρόνο εξαιτίας των δραστηριοτήτων των ανθρώπων εκλύονται στην ατμόσφαιρα 51 δισ. τόνοι αερίων του θερμοκηπίου. Ο Μπιλς Γκέιτς στο βιβλίο «**Πώς να αποφύγουμε μια κλιματική καταστροφή**» (Εκδόσεις Πατάκη, μτφρ. Αντώνης Καλοκύρης) προτείνει τρόπους με τους οποίους μπορούμε να γλιτώσουμε την κλιματική κατάρρευση, αλλάζοντας τις πολιτικές των κυβερνήσεων σε ό,τι αφορά τον τρόπο παραγωγής των αγαθών που οι κοινωνίες χρειάζονται για να λειτουργήσουν.

Καθόλου δεν συμπίπτει την άποψη ότι μπορούμε να σώσουμε τα πράγματα ο Ντέιβιντ Ουάιλας-Ουέλς, γνωστός για τα άρθρα του με θέμα το περιβάλλον στο περιοδικό «New York». Στην «**Ακατοίκτη Γη**» (Εκδόσεις Μεταίχμιο, μτφρ. Κωστής Πανσεύλης) περιγράφει τον ρόλο που έχουν

Η Εύβοια θα ζει για πολύ καιρό τον αντίκτυπο της μεγάλης καταστροφής – το ίδιο και η Βαρυμπόμπη, η Ηλεία, η Μεσσηνία, η Ρόδος. Το πρόβλημα ωστόσο δεν είναι μόνο δικό μας, είναι όλων μας

παίζει οι νεοφιλελεύθερες κυβερνήσεις και οι πολιτικές της καταδωσής στο ντόμινο της καταστροφής. Θεωρεί ότι «τα πράγματα είναι άσχημα, πολύ άσχημα» καθώς πιστεύει ότι πλέον δεν προλαβαίνουμε να σταματήσουμε την καταστροφή εφόσον «ο αργός ρυθμός της κλιματικής αλλαγής είναι ένα παραμύθι σχεδόν τόσο ολέθριο όσο και το παραμύθι πως δεν συμβαίνει καν».

Ο Μπράιαν Τόκαρ, γνωστός για τον περιβαλλοντικό ακτιβισμό του τις τελευταίες τέσσερις δεκαετίες (μεταξύ άλλων έχει βραβευτεί για την έρευνά του σχετικά με τις δραστηριότητες της Monsanto), στο βιβλίο του «**Κλιματική δικαιοσύνη**» (Εκδόσεις Αντιγόνη, μτφρ. Σταύρος Καραγεωργάκης) αναφέρεται στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και εξηγεί ότι δεν έχουν όλες οι κοινωνίες το ίδιο μερίδιο ευθύνης για την παγκόσμια υπερθέρμανση. Συγκεκριμένα ο βιομηχανικός Βορράς ευθύνεται κατά κύριο λόγο για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, τι στιγμή που οι άνθρωποι του Νότου, οι οποίοι έχουν συμβάλει ελάχιστα στην εκπομπή τους, γίνονται οι πρώτοι και βασικοί αποδέκτες των συνεπειών. Ο ίδιος προτείνει την ανάπτυξη ενός κινήματος για την κλιματική δικαιοσύνη.

Ο συλλογικός τόμος «**Κλίμα. Σταματήστε τώρα το έγκλημα!**» (Εκδόσεις Angelus Novus, μτφρ. Βασίλης Παπακρίσπουλος) έχει θέμα την απορρύθμιση του κλίματος και τις επιπτώσεις στη ζωή εκατοντάδων εκατομμυρίων ανθρώπων, κυρίως των εύρωτων πληθυσμών. Στην έκδοση αυτή συγκεντρώνονται οι φωνές επιστημόνων, ερευνητών και δημοσιογράφων (Ναόμι Κλάιν, Ζαν Ζουζέλ, Ζενεβιέβ Αζάρ, Κλάιβ Χάμιλτον, Αλμπέρτο Ακόστα κ.ά.) που παρουσιάζουν στοιχεία σχετικά με την κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει ο πλανήτης.

Η επιστήμη του κλίματος, φυσικός και διδάκτωρ Φιλοσοφίας Φριντερίκε Οτο συγκαταλέγεται μεταξύ εκείνων που ανέπτυξαν την επιστημονική καταλογισμό, μέσω της οποίας μπορούν να εκτιμηθούν με ακρίβεια σε ποιες περιπτώσεις έχει συμβάλει η κλιματική αλλαγή στην εκδήλωση ενός καιρικού φαινομένου. Στο βιβλίο της «**Άγριος καιρός**» (Εκδόσεις ΕΑΠ, μτφρ. Κωνσταντίνος Βοργιάς) εξηγεί για ποιο λόγο τα ακραία καιρικά φαινόμενα έχουν αυξηθεί τις τελευταίες δεκαετίες, ενώ κρούει τον κώδωνα του κινδύνου για τον αντίκτυπο που μπορεί να έχει η κλιματική κρίση αν υποτιμηθεί.

Στο κλασικό πλέον έργο «**Κατάρρευση**» (Εκδόσεις Κάτοπτρο, μτφρ. Σοφία Νικολαΐδου) ο Αμερικανός καθηγητής Γεωγραφίας στο UCLA Τζάρεντ Ντάιμοντ αναλύει τον τρόπο που κάποιοι πολιτισμοί κατάφεραν να επιβιώσουν υπό συνθήκες που οδήγησαν άλλους στην κατάρρευση. Το φάσμα της έρευνάς του εκτείνεται από τους κατοίκους του Νησιού του Πάσχα και τους Βίκινγκς της Γροιλανδίας μέχρι σήμερα, εξετάζοντας τι συμβαίνει όταν σπαταλάμε τους φυσικούς πόρους και αγνοούμε τα σήματα κινδύνου που εκπέμπει η φύση.

